

SÈRIE 2**1. Feu la versió del text següent**

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa:

“August va superar tothom en la freqüència, la diversitat i la magnificència dels espectacles. De vegades va oferir caceres; també espectacles atlètics, després de fer construir uns bancs de fusta al Camp de Mart, igualment (va oferir) un combat naval després d'excavar el terreny prop del Tíber, en el qual ara hi ha el bosc dels Cèsars. En el circ va presentar aurigues, corredors i matadors de feres”.

OPCIÓ A**Exercici de morfosintaxi**

Exstructis concorda amb *sedilibus*; l'estructura s'anomena construcció de participi no concertat o ablatiu absolut.

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són:

1d; 2a; 3c; 4b.

Exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

“Tit Macci Plaute va néixer a Sàrsina a mitjan s. III aC. Es va desplaçar a Roma, on es va dedicar a l'activitat teatral, tot formant part d'una companyia d'actors. Va gastar els diners que va guanyar en activitats comercials que el van arruïnar, per la qual cosa va haver de fer girar la roda d'un molí fins a pagar els deutes. Després es va dedicar a escriure i representar les seves pròpies obres amb gran èxit. Va morir a Roma l'any 184 aC. És autor de *fabulae palliatae*, és a dir comèdies imitades d'un original grec, a l'argument del qual sovint s'afegeixen escenes manllevades d'altres obres, en un procés conegut amb el nom de *contaminatio*; comèdies l'acció de les quals succeeix a Grècia i que són protagonitzades per personatges grecs, vestits amb *pallium*. L'objectiu de Plaute és simplement divertir el públic a través d'arguments sempre similars i de les facècies d'un conjunt de personatges fixos i estereotipats, entre els quals destaca el *seruus* o esclau embolcaire, que n'és el protagonista principal. Les obres plautines combinen les escenes parlades, declamades i cantades, i presenten una gran riquesa estilística i un ús riquíssim dels elements lingüístics.

L'estudiant haurà de citar, si més no, quatre títols dels vint-i-un que s'atribueixen a l'autor, per exemple: 'La comèdia de l'olla' (*Aulularia*), 'El soldat fanfarró' (*Miles Gloriosus*), 'El corc' (*Curculio*), 'Amfitrió' (*Amphitruo*).”

OPCIÓ B**Exercici de morfosintaxi**

Nauale és acusatiu singular neutre, concorda amb *proelium* i fan la funció de complement directe d'*edidit*.

Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són:

1c; 2b; 3a; 4c.

Exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

El redactat següent és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

“*Itirta*, nom del nucli ibèric que ocupava probablement una zona propera al que seria la *Ilerda* romana, era la capital de la tribu dels ilergetes. Tot i que existeixen restes romanes de finals del s. II aC, la ciutat romana va ser fundada segurament a començaments del s. I aC. Estava situada en un turó (l'actual Turó de la Seu Vella) des d'on es dominava tot el pla del Segrià; era també una cruïlla important de comunicacions, ja que era el pas més còmode per accedir a l'interior de la Península Ibèrica des de la costa catalana, ja fos des de Tàrraco ja fos des de Bàrcino; igualment comptava amb una via de comunicació fluvial important, el riu *Sicoris*. En època de l'emperador August fou declarada *municipium*. La ciutat d'unes 23 hectàrees, comptava amb unes muralles; la seva orografia l'allunya del traçat canònic d'una ciutat romana de nova planta; fins ara es conserven restes d'un complex termal, d'algunes *domus* i d'algun tram d'un dels carrers principals (*cardo*) i es té notícia certa de l'existència d'un pont sobre el Segre. La ciutat va ser l'escenari d'una de les batalles més importants de la lluita civil esdevinguda l'any 49 aC entre els exèrcits romans comandats per Pompeu i Cèsar”.

SÈRIE 4**1. Feu la versió del text següent**

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa amb la puntuació corresponent a cada frase:

“Després de Tarquini va prendre el poder Servi Tul·li, nascut d'una dona noble. Aquest va sotmetre els sabins; va annexionar tres turons a la ciutat, va construir fossats al voltant de la muralla. Va organitzar el primer cens, que fins aleshores era desconegut per tota la terra. Fou víctima de la vilesa del seu gendre Tarquini el Superb, fill del rei a qui ell mateix havia succeït”

OPCIÓ A**2. Exercici de morfosintaxi**

L'estructura *genitus ex nobili femina* és una construcció anomenada de participi concertat, en la qual *genitus* concorda amb *Seruius Tullius*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són:
1f, 2 l, 3 a, 4 p, 5h, 6 c, 7 n, 8 j.

4. Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes

El redactat següent és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

“La poesia lírica, que a Grècia era pensada per ser cantada amb l'acompanyament musical de la lira, a Roma perd aquest caràcter, tot conservant el seu objectiu principal: tractar temes de to més aviat intimista, afectiu i celebratiu (himnes; cançons de simposi; cants a l'amistat, a l'amor, etc.); els lírics llatins –i sobretot Horaci- van adaptar a la llengua llatina la versificació pròpia dels lírics grecs, sobretot la de Safo, Alceu i Anacreont, com ara les estrofes sàfica i alcaïca. La lírica horaciana està representada bàsicament per les *Odes*. Són quatre llibres de poemes que es poden agrupar temàticament en dos grans blocs: uns, sovint curts, en què el poeta canta temes de l'esfera privada com ara l'amistat, l'amor i aspectes de la vida quotidiana; uns altres, sovint llargs, anomenats “odes cíviques o patriòtiques”, en què lloa August tot legitimant la pau i les virtuts de la nova època que comença sota el seu guiatge. Els *Epodes*, poemes a mig camí entre la poesia satírica i la poesia lírica, són majoritàriament de contingut irònic i injuriós a través dels quals el poeta critica els vicis de la seva època. Finalment, el *Cant Secular* és un himne en honor dels déus per celebrar els jocs seculars que tenien lloc cada deu anys.

Entre els temes i/o tòpics tractats per l'autor es poden destacar entre altres l'estudiant n'haurà d'esmentar dos: el tema del *carpe diem* o la necessitat de viure i aprofitar el moment present; el tema de l'*aurea mediocritas* o la conveniència d'optar sempre pel terme mig; el tema del *beatus ille* o l'elogi de la vida al camp; l'aspiració de viure una vida senzilla i els seus avantatges; el tema de la immortalitat del poeta i de la seva obra; el tema de la inexorabilitat de la mort; el tema del patriotisme enfront de les adversitats externes, etc.”

OPCIÓ B**2. Exercici de morfosintaxi**

Cui és un datiu singular, en aquest cas masculí, i fa la funció de complement indirecte de *successerat*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

Les respostes correctes són:

1 c; 2 d, 3 d, 4 a

4. Exposició d'un tema de literatura o civilització romanes.

El redactat següent és un simple model, que evidentment no ha de ser replicat per l'estudiantat.

“La planta correspon a la ciutat d'Empúries. Els primers grecs hi van arribar en el s. VI aC, establint un mercat (*empòrion*) en un illot (Palaiàpolis) davant de la costa i en la desembocadura del riu Fluvià; poc temps després van traslladar-se a terra ferma i hi fundaren un nucli més gran (Neàpolis) amb finalitats comercials. La situació estratègica del lloc va fer que els romans hi desembarquessin l'any 218 aC amb motiu de la Segona Guerra Púnica. En el s. II aC establiren un campament a la part alta del turó, des d'on podien vigilar el territori de terra endins i dominar la badia. A començament del s. I aC, es va fundar una ciutat de nova planta i a mitjan s. I aC Juli Cèsar hi va assentar un grup de legionaris veterans del seu exèrcit. En època d'August la ciutat va esdevenir un *municipium*.

La ciutat romana té planta rectangular i traçat hipodàmic regular, ocupa una vintena d'hectàrees i està envoltada de muralles. Les illes de cases s'estructuren al voltant del cardo i del decumanus, en la intersecció dels quals sorgeix un fòrum amb un ambulacre porticat i diferents templets, entre els quals un Capitoli; prop del fòrum s'han excavat unes termes públiques, espai d'higiene, esport i trobada. En època d'August la muralla, que, en un principi, rodejava tot el nucli romà, fou desmuntada en la seva part oriental, per tal de facilitar la unió dels nuclis romà i grec, que fins aleshores havien mantingut la seva independència, la qual cosa va permetre l'ampliació d'algunes cases. Fora muralles s'han conservat restes d'un amfiteatre, on tenien lloc les lluites de gladiadors i de feres, i d'una palestra, on es practicava l'esport, així com dues cases de personatges benestants”.